

A LUTA CONTINUA^{1!}

Ang Kasalukuyang Pakikibaka Para sa Pagkakaroon ng Asignaturang Filipino sa Kolehiyo²

DAVID MICHAEL M. SAN JUAN³

Layunin ng papel na ito na: bigyang-diin na binura ng Commission on Higher Education/CHED Memorandum Order (CMO) No. 20, Series of 2013⁴ ang asignaturang Filipino sa kolehiyo; ihapag ang batayan ng ating kahilingan na magkaroon pa rin ng asignaturang Filipino sa kolehiyo; iulat sa publiko ang mga kolektibong aksyon/inisyatiba sa pakikibaka para sa pagkakaroon ng asignaturang Filipino sa kolehiyo; isalaysay ang mga mas naunang *lobbying* para sa pagkakaroon ng Filipino sa kolehiyo; at maghapag ng pahapyaw na nasyonalistang kritik sa makadayuhan at anti-nasyonalistang *framework* ng K to 12 bilang batayan ng panawagan sa pagrerebyu nito.

PAGBURA SA FILIPINO SA KOLEHIYO

Malinaw na binura sa kolehiyo ang asignaturang Filipino sa pamamagitan ng CMO No. 20, Series of 2013 gaya ng nasa pigurang⁵ ito na nagpapakita ng mga asignatura sa bagong General Education Curriculum (GEC):

Bagamat sa p. 6 ng CMO No. 20, Series of 2013 ay may *paconsuelo de bobong* deklarasyon na “*The general education courses maybe taught in English or Filipino,*” malinaw na English ang *default language* ng mismong CHED, ng mismong gobyerno,

at ng napakaraming kolehiyo/ unibersidad sa Pilipinas kaya ang probisyon sa opsyonal na paggamit ng Filipino bilang wikang panturo ay lalong lumalabnaw at nawawalang-saysay sa aktwal. Pansinin na ang may salin lamang sa dokumento ay mga pamagat ng *core courses*. Pansinin din na sa maraming kolehiyo at unibersidad, English Department o mga English-speaking departments ang *lead department* sa asignaturang Purposive Communication. Hindi pa rin naman ganap na handa ang mga guro at estudyante para sa Filipinisasyon ng nakararaming asignatura sa GEC. Samakatwid, wala talagang espasyo ang Filipino sa bagong GEC, bilang asignatura man o bilang wikang panturo. Ang pagbura sa Filipino sa kolehiyo ay hakbang paurong sapagkat babawasan nito ang oportunidad para sa intelektwalisasyon⁶ ng wika. Kung seryoso ang gobyerno sa pagtataguyod sa paggamit ng Filipino bilang wikang panturo, kinakailangang pataasin pa ang kasanayan ng mga estudyante sa intelektwal na paggamit nito, kaya kailangan talagang magkaroon pa rin ng asignaturang Filipino sa kolehiyo.

TYPE	COURSES
Core • 8 Courses • 3 units each • 24 units total	1. Understanding the Self 2. Readngs in Philippine History 3. The Contemporary World 4. Mathematics in the ModernWorld 5. Purposive Communication 6. Arts Appreciation 7. Science, Technology, and Society 8. Ethics
Electives • 3 courses • 9 units total	Choices on 1. Arts & Humanities 2. Social Sciences and Philosophy 3. Mathematics, Science & Technology
Mandated	Life & Works of Rizal (3 units)

Hindi totoo na kaya binura sa kolehiyo ang asignaturang Filipino ay inilipat lamang ang mga asignaturang Filipino sa *senior high school*. Iba ang nilalaman ng kasalukuyang ituturo sa kolehiyo kaysa sa nilalaman ng ituturo sa *senior high school*. Hindi masasaklaw ng mga asignatura sa *senior high school* ang mga nilalaman at tinatalakay sa asignaturang Filipino sa kolehiyo. Sa lumang GEC, 6 hanggang 9 yunit ang asignaturang Filipino alinsunod sa CMO No. 04, Series of 1997⁷ (6 na yunit para sa mga estudyanteng hindi HUSOCOM/Humanities, Social Sciences, Communication ang kurso, at 9 na yunit para sa mga estudyanteng HUSOCOM). Bukod dito, may komponent na Filipino sa 3 na yunit ng asignaturang Literature of the

Philippines alinsunod sa CMO No. 59, Series of 1996⁸ na naging *optional* na lamang para sa mga estudyanteng hindi HUSOCOM ang kurso sa paglalabas ng CMO No. 04, Series of 1997. Karaniwan, ang 6 hanggang 9 na yunit ng asignaturang Filipino sa lumang GEC ay nakapokus sa: Komunikasyon (Filipino 1); Pagbasa at Pagsulat/Pananaliksik (Filipino 2); Wika at Kultura o kaya’y Retorika (Filipino 3).

Sa De La Salle University (DLSU)-Manila, tinumbasan ng FILKOMU (Komunikasyon sa Filipinolohiya), FILDLAR (Filipino sa Iba’t Ibang Disiplina at Larangan) at WIKAKUL (Wika at Kultura). Sa *senior high school* ng K to 12, narito ang mga asignaturang Filipino: Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino; Pagbasa at Pagsusuri ng Iba’t Ibang Teksto Tungo sa Pananaliksik; at Pagsulat sa Filipino sa Piling Larangan (*track-based*: magkakaiba ang para sa Tech-Voc; Sining at Disenyo; Isports; Akademik).

Pansinin na ang Filipino 1 at Filipino 2 ay parang tinatapatan ng Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino, at Pagbasa at Pagsusuri ng Iba’t Ibang Teksto Tungo sa Pananaliksik sa *senior high school*. Gayunman, maraming paksa sa Filipino 1 at 2 sa kolehiyo na hindi maituturo sa *senior high school* batay na rin sa inilabas na set ng *competencies* ng DepEd. Halimbawa, walang pagsasalin/*translation* sa iba’t ibang larangan para sa asignaturang Filipino sa *senior high school* na panlahat (Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino, at Pagbasa at Pagsusuri ng Iba’t Ibang Teksto Tungo sa Pananaliksik) na bahagi ng Filipino 2 ng silabus na itinuturo sa DLSU-Manila at sa marami pang kolehiyo at unibersidad. Gayundin, hindi lahat ng *track* sa Pagsulat sa Filipino sa Piling Larangan ay may komponent na pagsasalin. Dapat ding bigyang-diin na ibang-iba ang direksyon ng Filipino 2 na karaniwang Pagbasa AT Pagsulat ang saklaw, di gaya ng nasa *track-based* na *senior high school* na pagsulat lamang ang pokus. Samantala, bagamat sa unang tingin, tila bahagi ng Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino ang mga paksa ng Filipino 3 (WIKAKUL) na nasa lumang kurikulum, makikitang maliit na porsyento lamang ng Komunikasyon at Pananaliksik...ang nakatuon sa “panimulang pag-aaral sa mga

etnolinggwistikong grupo sa Pilipinas mula Hilaga hanggang Timog” na siyang pokus ng WIKAKUL ng DLSU-Manila.

Bukod sa mga ito ay marami pang paksa sa Filipino 1, 2 at 3 sa kolehiyo na hindi kayang saklawin ng mga asignaturang nasa *senior high school*. Sa pangkalahatan, dapat bigyang-diin na iba ang dulong ng pagtuturo ng Filipino sa GEC sa kolehiyo, *versus* sa *track-based* na dulong ng Filipino sa *senior high school*. Sa GEC sa kolehiyo, ang mga estudyante ay parang mga *runner* na tatakbo sa maraming buong *field*, samantalang isang *field* lang at isang direksyon lang ang tatakbuhan ng mga estudyante sa *senior high school*.

BAKIT HINDI DAPAT BURAHIN ANG FILIPINO SA KOLEHIYO?

Kailangan namang ipaliwanag ngayon kung bakit hindi dapat burahin ang Filipino sa Kolehiyo. Sipatin natin ang mga asignatura sa *senior high school* na may asignaturang *level-up* sa kolehiyo upang maging malinaw na dehado ang asignaturang Filipino sa bagong GEC, at batay sa talahanayan, hindi namang kailangang burahin ang Filipino dahil hindi rin naman binura sa kolehiyo ang mga asignaturang may *counterpart* sa *senior high school*.

Anuman ang ituro sa *senior high school*, maaari pa rin naman itong isustine at palawakin pa sa kolehiyo/unibersidad gaya ng pinatunayan ng talahanayan sa itaas, kaya basura ang argumentong “may Filipino na sa *senior high school* kaya wala na dapat sa kolehiyo.”

Bukod sa mga nabanggit na, narito pa ang mga batayan ng ating paggigiit na magkaroon pa rin ng asignaturang Filipino sa kolehiyo¹⁰:

1. Pagtupad ito sa probisyon ng Konstitusyong 1987 sa Artikulo XIV, Seksyon 6 na nagsasabing ang Filipino ang dapat maging midyum ng opisyal na komuni-kasyon at ng sistemang pang-edukasyon. Hindi maisasakatuparan ang ganitong atas ng

<p>Asignatura sa Senior High School⁹</p>	<p>Asignatura sa Kolehiyo (ayon sa bagong GEC alinsunod sa CMO No. 20, Series of 2013)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Oral Communication • Reading and Writing • English for Academic and Professional Purposes • Research in Daily Life 1 • Research in Daily Life 2 	<p>Purposive Communication</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Filipino • Pagbasa at Pagsusuri ng Iba't Ibang Teksto Tungo sa Pananaliksik • Pagsulat sa Iba't Ibang Larangan 	<p>WALA</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Contemporary Philippine Arts from the Regions 	<p>Art Appreciation</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Understanding Culture, Society, and Politics 	<p>The Contemporary World</p>
<ul style="list-style-type: none"> • General Mathematics • Statistics and Probability 	<p>Mathematics in the Modern World</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Earth and Life Science • Physical Science • Earth Science • Disaster Readiness and Risk Reduction 	<p>Science, Technology and Society</p>

Konstitusyon kung walang asignaturang Filipino sa lahat ng antas ng edukasyon. Sa asignaturang Filipino, lilinangin ang kasanayan ng mga estudyante sa paggamit ng wikang pambansa sa intelekt-twal na diskurso na kinakailangan sa epektibong paggamit nito bilang midyum sa iba pang asignatura.

2. Ang pagtuturo ng asignaturang Filipino sa kolehiyo ay bahagi ng pagtupad sa Resolution No. 298-2011¹¹ ng Commission on Higher Education (CHED) hinggil sa College Readiness Standards ng Pilipinas. Saklaw ng nasabing resolusyon ang mga minimum na kasanayan na dapat matutuhan ng mga estudyante sa hayskul upang sila ay maging

handa sa pagko-kolehiyo. Mayroong 16 na kasanayang tinukoy ang CHED para sa Filipino. Ang mga kasanayang iyon ay mababalewala lamang kung hindi masusustine at lalong mapalalawak sa kolehiyo sa pamamagitan ng mga asignaturang Filipino.

3. Sa maraming bansang Europeo, sa Estados Unidos¹², sa mga bansa sa Timog-Silangang Asya

at iba pa, bahagi ng General Education Curriculum (GEC) o ng katumbas nito, ang pag-aaral ng wikang pambansa bilang isang disiplina at salamin ng pambansang kaakuan.

4. Sa panahon ng napipintong ASEAN Integration, nararapat lamang na patibayin ng mga Pilipino ang sariling wika, kultura, at identidad upang makapag-ambag ang mga ito sa proyekto ng rehiyonal na integrasyong sosyo-kultural. Samakatwid, ang pagpapalakas ng wikang Filipino sa lahat ng antas ng edukasyon ay paghahanda rin para sa ASEAN Integration. Mahalagang ambag sa edukasyong sosyo-kultural ng maraming estudyanteng inaasahang darating at mag-aaral sa Pilipinas mula sa mga kasapi ng ASEAN, ang asignatura sa wika, kultura at identidad ng Pilipinas. Sa panahong ito ng globalisasyon, higit na kailangan ang pagpapanatili ng Filipino sa lahat ng antas ng pag-aaral upang patatagin at payamanin ang ating pagka-Pilipino.
5. Bata pa ang wikang pambansa at hindi pa ito ganap na intelektwalisado o nagagamit sa iba't ibang larangan. Upang maging ganap ang intelektwalisasyon nito, nararapat lamang na pagbutihin at palawakin pa ang pagtuturo nito sa lahat ng antas, lalo na sa kolehiyo at antas gradwado kung saan higit na may pangangailangang palakasin pa ang intelektwalisasyon ng wikang pambansa.
6. Ang mga kasanayang maituturo ng mga guro sa Baitang 11 at 12 ay nangangailangan pa ng pagsustine at pagpapalawak, kaya dapat lamang na mayroon pa ring asignaturang Filipino sa kolehiyo.
7. Ang wikang Filipino ay susi sa pambansang pagkakaisa at mabilis na pagkakaunawaan ng lahat

ng mamamayan ng bansa kaya nararapat palakasin ang pagtuturo nito sa lahat ng antas.

8. Kailangang pangalagaan, patatagin at paunlarin pa ang pananaliksik ng/sa wikang Filipino bilang ambag sa intelektwalisasyon nito sa mas mataas na antas ng edukasyon. Dapat bigyang-diin na ang mga guro sa antas tersyarya ang higit na may panahon at resources upang puspusang manaliksik ng/sa wikang Filipino at kung gayo'y pangunahan din ang patuloy na intelektwalisasyon ng wikang pambansa. Ang ganitong ambag sa intelektwalisasyon ng wikang pambansa at pagsulong ng pananaliksik sa bansa ay kapaki-pakinabang para sa Pilipinas lalo pa sa aspekto ng paghikayat sa iba pang mga mananaliksik sa buong mundo na pumunta sa Pilipinas bilang sentro ng pananaliksik hinggil sa wika at kultura ng Timog-Silangang Asya. Samakatwid, ang pagpapalakas ng Filipino sa antas tersyarya ay pagpapatibay sa ating mga preparasyon kaugnay ng ASEAN Integration at maging sa ipinamamaraling pagpoposisyon sa Pilipinas bilang sentro ng edukasyon sa Timog-Silangang Asya. Ang umiiral na programang Southeast Asian Studies Summer Institute (SEASSI) sa mga unibersidad sa Estados Unidos gaya ng Cornell University, Michigan State University, Northern Illinois University, Ohio University, University of California-Berkeley, University of California-Los Angeles, University of Hawaii-Manoa, University of Michigan, University of Washington, at University of Wisconsin-Madison, at nagpapatunay na malaki ang aktwal na potensyal na benepisyong pagpapalakas ng programa ng pagtuturo ng Filipino sa mataas na antas na lagpas pa sa hayskul. May kahawig ding mga programa sa ilalim ng Philippine Studies program na may tuon sa wika at kulturang Filipino ang ilang unibersidad sa Europa, Estados Unidos, Japan, mga karatig na bansa sa Timog Silangang

Asya kaya't tiyak na napakalaki ng pakinabang ng Pilipinas sa pagpapalakas ng pagtuturo ng wikang pambansa sa mataas na antas ng edukasyon, sa konteksto ng globalisadong edukasyon.

9. Kailangang gawing mandatory ng CHED ang pagkakaroon ng Filipino sa antas tersyarya dahil kung iaasa sa mga unibersidad ang opsyonal na pagkakaroon nito, malabong magkaroon ito ng espasyo sa kurikulum.
10. Mahalagang lahat ng estudyante ng Pilipinas ay dumaan sa proseso ng pag-aaral ng at pag-aambag sa intelektwalisasyon ng wikang pambansa sa iba't ibang larangan.
11. Wikang Filipino ang wika ng pambansa at makabansang diskurso. Ito ang wikang ginagamit ng nakararaming mamamayan sa pagtalakay ng mga isyung pambayan. Ito ang wikang humihikayat sa mga mamamayan na mag-isip, magtalakayan at makilahok sa mga isyung pambansa.

PAKIKIBAKA PARA SA FILIPINO SA KOLEHIYO

Sa kasalukuyan, nakafile na sa CHED ang ikalawang liham ng mga guro na humihiling na rebisahin ang CMO No. 20, Series of 2013 upang maisama ang asignaturang Filipino sa bagong GEC¹³. *Follow-up* ito sa mas naunang liham na ipinareceive noong Mayo 3, 2013¹⁴. Wala pa ring sagot ang CHED hanggang ngayon.

Sa mga institusyon, ang DLSU, UST, UP, PUP, PNU, at ADMU ang ilan lamang sa mga kolehiyo at unibersidad na may mga yunit na naninindigan para sa pagkakaroon ng Filipino sa kolehiyo. Walang pang kolehiyo o unibersidad ang nagpahayag ng opisyal na paninindigan para sa wikang Filipino sa kolehiyo. Ang mga guro ng Filipino sa ibang bansa, sa pamamagitan ni Dr. Atilio V. Alicia, isang opisyal ng Council for Teaching Filipino

Language & Culture (CTFLC) na nakabase sa San Diego, California, ay nagpaabot na rin ng suporta sa ating laban. Dalawang Pambansang Alagad ng Sining ang may malinaw at solidong posisyong maka-Filipino, sina Dr. Bienvenido Lumbera at Dr. Virgilio Almario.

Sa inisyatiba ng Alliance of Concerned Teachers-Private Schools (ACT-Private), nangako ang ACT Teachers Partylist sa pamamagitan ni Rep. Antonio Tinio na mag-aakda sila ng isang panukalang batas upang gawing mandatory ang pagtuturo ng Filipino sa lahat ng antas ng edukasyon, alinsunod sa diwa ng Artikulo XIV, Seksyon 6 ng Konstitusyong 1987.

KRONOLOHIYA NG PAKIKIBAKA

Bagamat ngayong Hunyo 2014 na muling nabuhay at napansin ng madla ang isyu ng K to 12 sa kolehiyo dahil sa mga ulat ng *media*¹⁵, lalo na ang pagbura sa asignaturang Filipino, matagal nang may mga kolektibong aksyon ang mga progresibong guro upang tutulan ang K to 12 o ang ilan nitong komponent.

05 Agosto 2012. Isang resolusyong anti-K to 12 ang binasa at inihain sa Ikatlong Pandaigdigang Komperensya ng Filipino Bilang Wikang Global ng GLOCAFIL at Pambansang Samahan sa Linggwistika at Literaturang Filipino, (PSLLF) Ink., CSB International Conference Center, Maynila, Pilipinas. Sa kasamaang-palad, hinadlangan ng isang sikat na manunulat at ng isang propesora ng Filipino (na sa kabutihang-palad ay kasali na ngayon sa kilusang naggigiit ng pagkakaroon ng asignaturang Filipino sa kolehiyo) ang nasabing resolusyon¹⁶.

03 Oktubre 2012. Nagsimula tayong magkampanya laban sa planong burahin ang Filipino sa kolehiyo sa pamamagitan ng isang Ingles na liham-petisyon¹⁷ na naipamahagi sa mga unibersidad sa NCR. Sa kasamaang-palad, hindi ito naifile.

Disyembre 2012. Naglabas ang Departamento ng Filipino ng DLSU-Manila ng isang posisyong papel¹⁸ noong Disyembre 2012

para manindigan sa pagkakaroon ng asignaturang Filipino sa kolehiyo.

Mayo 2013. Naglabas ang Pambansang Samahan sa Linggwistika at Literaturang Filipino (PSLLF), Ink. ng isang resolusyon¹⁹ na nananawagan na magkaroon ng 9 na yunit ng asignaturang Filipino sa kolehiyo, sa kauna-unahan nitong Pambansang Kongreso na ginanap sa St. Scholastica's College, Manila. Ang resolusyon ng PSLLF ay ipinareceive sa CHED at Kongreso, ngunit walang pormal na tugon ang mga nasabing ahensya.

03 Marso 2014. Nagsimulang mangalap ng pirma ang mga guro ng DLSU-Manila at University of Santo Tomas (UST) upang pormal na idulog sa tagapangulo ng CHED na si Dr. Patricia Licuanan, ang kahilingan na rebisahan ang CMO No. 20, Series of 2013 upang magkaroon pa rin ng asignaturang Filipino sa antas tersyarya. Ang nasabing liham²⁰ ay napirmahan ng mahigit sa 200 guro ng Filipino.

23 Mayo 23 2014. Pinagtibay ng National Commission for Culture and the Arts-National Committee on Language and Translation ang isang resolusyon²¹ “NA HUMIHILING SA COMMISSION ON HIGHER EDUCATION (CHED), AT KONGRESO AT SENADO NG REPUBLIKA NG PILIPINAS, NAAGARANG MAGSAGAWA NG MGA HAKBANG UPANG ISAMA SA BAGONG GENERAL EDUCATION CURRICULUM (GEC) SA ANTAS TERSIYARYA ANG MANDATORY NA 9 YUNIT NG ASIGNATURANG FILIPINO” sa isang pulong na ginanap sa Gusaling NCCA, Intramuros, Maynila. Pirmado ito ng mga kasapi ng Executive Council (EXECON) ng NCCA-NCLT na pinamumunuan nina Dr. Mario Miclat ng University of the Philippines (UP) at Virgilio S. Almario, National Artist for Literature at Punong Komisyoner ng Komisyon sa Wikang Filipino (KWF).

May *online petition*²² ang mga mamamayan na sumusuporta ng resolusyon ng NCCA-NCLT.

31 Mayo 2014. Sa *founding forum-assembly* ng Alliance of Concerned Teachers-Private Schools (ACT Private) na ginanap

Inirekomenda ng dalawang komisyoner sa grupo na muling lumiham sa CHED upang pormal na ireconvene ang Technical Panel/Technical Working Group sa Filipino at ang General Education Committee, kasama ang mga kinatawan ng mga unibersidad na naggigiit ng pagkakaroon ng asignaturang Filipino sa antas tersyarya.

sa De La Salle University, Manila, tinalakay²³ ang epekto ng K to 12 sa mga guro at empleyado sa sektor ng edukasyon.

02 Hunyo 2014. Nakipagdiyalogo kina Commission Higher on Education Commission (CHED) Commissioner Alex Brillantes at Commissioner Cynthia Bautista ang ilang propesor mula sa De La Salle University (DLSU), Ateneo de Manila University (ADMU), University of Santo Tomas (UST), Miriam College at Marinduque State University. Si Dr. Antonio Contreras, propesor sa Agham Pampolitika sa DLSU at masugid na tagapagtaguyod ng wikang Filipino ang nagbroker ng nasabing diyalogo. Lumahok din sa diyalogo sina: Dr. Nonon Carandang, Dr. Rowell Madula, Dr. Rakki Sison-Buban, Dr. Dolores Taylan, Prop. Ramil Correa, Alona Ardales, David Michael San Juan (pawang mula sa DLSU); Prop. Crizel Sicat (mula sa UST); Prop. Mark Benedict Lim (mula sa ADMU); Prop. Randy Nobleza (mula sa Marinduque State University); at Prop. Lilibeth Oblena-Quiore (mula sa Miriam College).

Inirekomenda ng dalawang komisyoner sa grupo na muling lumiham sa CHED upang pormal na ireconvene ang Technical Panel/Technical Working Group sa Filipino at ang General Education Committee, kasama ang mga kinatawan ng mga unibersidad na naggigiit ng pagkakaroon ng asignaturang Filipino sa antas tersyarya. Sa kasalukuyan, nakafile na sa CHED ang nasabing liham²⁴. *Follow-up* ito sa mas naunang liham na ipinareceive noong Mayo 3, 2013²⁵.

18 Hunyo 2014. Sa pangunguna ng ACT Private at ACT Teachers' Partylist, nakipagdiyalogo ang ilang propesor mula sa DLSU, UST, San Beda College, St. Scholastica's College, Assumption College, at Miriam College, sa Department of Labor and Employment (DOLE) upang irehistro ang kanilang paninindigan laban sa mga anti-guro at anti-empleyadong nilalaman ng *implementing rules and guidelines* ng Batas ng K to 12.

Sa araw ring iyon, naglabas ng pahayag²⁶ ang Departamento ng Filipino at Panitikan ng Pilipinas (DFPP) ng Unibersidad ng Pilipinas (UP) laban sa pagbura sa asignaturang Filipino sa kolehiyo. Nagsimula na ring lumaganap ang isang imbitasyon sa publiko para sa *forum* na Bantay Wikang Filipino: Ang Pagtuturo ng Filipino sa Kolehiyo, na gaganapin sa ika-23 ng Hunyo 2014 sa pangunguna ng DFPP ng UP na bahagi ng alyansang Sulong Wikang Filipino²⁷.

19 Hunyo 2014. Naglabas ng posisyong papel²⁸ laban sa CMO No. 20, Series of 2013 ang Kagawaran ng Filipinolohiya ng Polytechnic University of the Philippines (PUP).

21 Hunyo 2014. Sa pangunguna ng Departamento Filipino ng DLSU-Manila, isinagawa ang Konsultatibong Forum-Asembliya sa Sitwasyon ng Filipino sa Kolehiyo. Humigit-kumulang 400 guro, mag-aaral, propesyunal, at tagapagtaguyod ng wikang Filipino ang dumalo sa nasabing forum-asembliya. Si Pambansang Alagad ng Sining Dr. Bienvenido Lumbera ang nagbigay ng inspirasyonal na pahayag sa nasabing aktibidad. Sa pagtitipon ding iyon ay binuo ng humigit-kumulang 70 kolehiyo, unibersidad, samahang pangwika at pangkultura, at paaralan, ang TANGGOL WIKA o Alyansa ng Mga Tagapagtanggol ng Wikang Filipino, ang kauna-unahang malapad na alyansang naninindigan na: panatilihin ang pagtuturo ng asignaturang Filipino sa kolehiyo; rebyuhin ang CMO No. 20, Series of 2013; gamitin ang wikang Filipino sa pagtuturo ng iba't ibang asignatura; at isulong ang makabayang edukasyon.

Sa araw ring ito ay naglabas ng posisyong papel²⁹ ang Departamento ng Filipino ng Ateneo de Manila University (ADMU) hinggil sa CMO No. 20, Series of 2013.

Sa araw ring ito (kaarawan ni Jose Rizal) ay nagsagawa ng kilos-protesta³⁰ ang mga kasapi ng Alliance of Concerned Teachers (ACT) sa harapan ng CHED, laban sa pagbura sa Filipino sa kolehiyo, sa pamamagitan ng pagsusuot ng maskarang mukha ni Jose Rizal at pagpapatampok ng mga plakard na nagbibigay-diin sa kahalagahan ng wikang pambansa.

MAIKLING ANALISIS SA K TO 12

Sa paglulunsad ng TANGGOL WIKA³¹, unti-unti nang nagiging malinaw sa madla na ang kasalukuyang pakikibaka ay lagpas pa sa pagpapanatili lamang ng asignaturang Filipino sa lahat ng antas ng edukasyon.

Ang pagbura sa asignaturang Filipino sa antas tersyarya ay bahagi ng anti-nasyonalistang *framework* ng buong programang K to 12³² na naglalayong mas mabilis na makapagmanupaktura ang Pilipinas ng mga manggagawang hindi na magkokolehiyo; lalo pang iakma sa *Labor Export Policy (LEP)* ang sistemang pang-edukasyon; at gawing mas teknikalizado ngunit mas dehumanisado sa halip na progresibo ang sistemang pang-edukasyon. Nangangailangan pa ng mas komprehensibong pagsusuri sa K to 12, lalo pa at sa kasalukuyan ay lalong nagiging malinaw na hindi ito dumaan sa malawak at masinsinang demokratikong konsultasyon. Tungkulin ng bawat makabayan na pangunahan ang pagmumulat, pag-oorganisa, at pagpapakilos ng sambayanan tungo sa pagbubuo ng progresibo, humanistiko, siyentipiko, at makabayang sistemang pang-edukasyon na malaya sa de-kaahong pormula ng programang K to 12 na isang imposiyong mula sa itaas.

Manindigan para sa wikang Filipino at mapagpalaya, progresibo, at makabayang sistemang pang-edukasyon!

A LUTA CONTINUA! TULOY ANG LABAN!

POST SCRIPTUM: ILANG PRAKTIKAL NA MUNGKAHI SA PAGSULONG NG PAKIKIBAKA PARA SA WIKANG FILIPINO AT MAKABAYANG EDUKASYON

1. *Magsagawa ng joint activities ang Sulong Wikang Filipino, TANGGOL WIKA, at iba bigyang-diin na nagkakaisa tayong lahat sa layunin.*
2. *Kagyat na makipagdiyalogo sa CHED at/o sa Malakanyang upang ihapag muli ang ating mga kahilingan.*

3. *Sakali mang maipagtagumpay ang labang ito, huwag lusawin ang mga nabuong alyansa. Panatilihing buo ang mga alyansang Sulong Wikang Filipino at TANGGOL WIKA upang sa mga susunod na panahon ay mahirapan na ang mga kaaway ng makabayang edukasyon na muling pakialaman ang kurikulum para sa interes ng iilan.*
4. *Ilibot sa buong bansa ang mga aktibidad, lalo na ang mga forum, upang mapatunayang mali ang propaganda ng mga kaaway ng wika at makabayang edukasyon na diumano'y ipinapataw lamang ng "imperial Manila" ang wikang Filipino na hanggang ngayo'y inaakala pa rin nilang "Tagalog lamang."*
5. *Magsikhay sa pag-aambag sa pagpasok sa leksikon ng wikang Filipino, ng mga salitang di-Tagalog at mula sa iba pang wika ng Pilipinas, upang mabigyang-diin na ang wikang Filipino ay wikang panlahat at wikang pambansa.*
6. *Magsagawa ng mga forum hinggil sa framework ng buong K to 12 upang maging batayan ng mga panawagan na pansamantala itong ihinto, suriing munang mabuti, isailalim sa malawakang konsultasyon, at tiyakin na ang porma nito'y umaakma sa mga layuning nasyonalista ng ating sistemang pang-edukasyon alinsunod sa mga probisyon ng Konstitusyon.*
7. *Itaguyod ang progresibo/unti-unting paggamit ng wikang Filipino sa iba't ibang larangan at antas.*

MGA TALA

¹ Pariralang Portuges na nangangahulugang: “Tuloy ang laban!” Naging popular ito nang gamiting *slogan* ng Frente de Libertação de Moçambique (FRELIMO), isang kilusang antkolonyal na nanguna sa pakikibaka para sa paglaya ng Mozambique. Patuloy itong ginamit ng anti-neokolonyal (at kauna-unahang postkolonyal) na gobyerno ng Mozambique na pinamunuan ni Samora Machel.

² MAAARING MADOWNLOAD SA LINK NA ITO ANG LEKTURA: <http://www.docstoc.com/docs/171317474>

³ Board Member, Pambansang Samahan sa Linggwistika at Literaturang Filipino (PSLLF), Ink.; executive council Member, NCCA-National Committee on Language and Translation; public information officer, Alliance of Concerned Teachers-Private Schools (ACT-Private)

⁴ Masisipat sa <http://www.scribd.com/doc/160890783/New-General-Education-Curriculum-K-to-12-compliant-as-per-CHED-Memorandum-Order-CMO-No-20-s2013-pdf>

⁵ Mula rito ang pigura: http://ceap.org.ph/upload/download/20129/1881921971_1.pdf

⁶ Ang intelektwalisasyon ay tumutukoy sa proseso ng pagpapaunlad ng intelektwal na paggamit ng isang wika sa iba't ibang *field* o larangan.

⁷ Masisipat sa www.dlsu.edu.ph/offices/iaa/downloads/CHED-MEMO-59-1997.pdf

⁸ Masisipat sa www.dlsu.edu.ph/offices/iaa/downloads/iaa-cmo-no-59-series-1996.pdf

⁹ Batay sa <http://deped.gov.ph/index.php/resources/curriculum-guides/shs-core-subjects> at <http://deped.gov.ph/index.php/resources/curriculum-guides/shs-contextualized-subjects>

¹⁰ Mayorya sa mga puntong ito ay inirehistro na ng mga guro na humihiling ng diyalogo sa CHED sa pamamagitan ng isang liham na may petsang 09 Hunyo 2014 at ipinareceive sa CHED noong 16 Hunyo 2014. Masisipat ang liham sa: <http://www.docstoc.com/docs/171297202/Liham%20sa%20CHED%201.pdf>

¹¹ Masisipat sa: <http://www.docstoc.com/docs/171297168/College%20Readiness%20Standards.pdf>

¹² Halimbawa, sa College of Engineering ng Ohio State University, bahagi ng *mandatory* na GEC ang English and Communication Skills gaya ng ipinakikita sa dokumentong ito: http://www2.ece.ohio-state.edu/pdfs/GEC_07_08.pdf. *Mandatory* rin ang English at Communication sa *California* State Polytechnic University: www.csupomona.edu/~academic/catalog/gen_edu/General_Education.pdf. Sa College of Food, Agricultural, and Environmental Sciences ng Ohio State University, *mandatory* rin ang English: <http://cfaes.osu.edu/students/academics/undergraduate/courses-and-general-education>.

¹³ Masisipat sa: <http://www.docstoc.com/docs/171297212/Liham%20sa%20CHED2.pdf>

¹⁴ Masisipat sa: <http://www.docstoc.com/docs/171297202/Liham-sa-CHED-1.pdf>

¹⁵ Narito ang link sa ilang ulat ng *media* tungkol sa pagbura sa Filipino sa kolehiyo:

<http://www.gmanetwork.com/news/video/206789/stateofthenation/pag-aaral-ng-filipino-tatangalin-sa-general-education-curriculum-sa-2016>; <http://n5e.interaksyon.com/videos/E0689B08FAE540B/filipino-di-na-ituturo-sa-kolehiyo-10k-na-guro-pwedeng-mawalan-ng-trabaho>; <http://www.gmanetwork.com/news/story/365618/lifestyle/artandculture/professors-of-filipino-breaking-bad-over-ched-memo>; <http://www.abs-cbnnews.com/nation/06/19/14/why-removing-filipino-college-will-lead-layoffs>; <https://anc.yahoo.com/video/why-ph-scrapping-filipino-college-024748662.html>; <https://www.youtube.com/watch?v=WnRC1-v7ziA>; <http://www.gmanetwork.com/news/story/366333/news/nation/teachers-staff-who-may-lose-jobs-due-to-k-12-look-for-help>; at <http://www.mb.com.ph/k-to-12-threatens-jobs-of-85000-college-workers/>

¹⁶ Masisipat sa: <http://www.scribd.com/doc/117000573/Resolusyon-Sa-K-to-12>

¹⁷ Masisipat sa: <http://www.scribd.com/doc/107143523/Petition-Kto12>

¹⁸ Masisipat sa: <http://www.docstoc.com/docs/171240116/Isulong%20ang%20Ating%20Wikang%20Pambansang%20Filipino-Posisyong%20Papel%20ng%20Departamento%20ng%20Filipino%20ng%20De%20La%20Salle%20University.Manila.Dec2012.pdf>

¹⁹ Masisipat sa: <http://www.docstoc.com/docs/171240135/Resolusyon%20ng%20PSLLF.May2013.Filipino%20sa%20Tersyarya.pdf>

²⁰ Masisipat sa: <http://www.docstoc.com/docs/171297202/Liham-sa-CHED-1pdf>

²¹ Masisipat sa: <http://www.facebook.com/photo.php?fbid=10152106968873133&set=pb.618413132.-2207520000.1401715276.&type=3&theater>

²² Masisipat sa: <http://www.change.org/petitions/commission-on-higher-education-congress-and-senate-agarang-magsagawa-ng-mga-hakbang-upang-isama-sa-bagong-general-education-curriculum-gec-sa-antas-tersiyarya-ang-mandatory-na-9-yunit-ng-asignaturang-filipino>

²³ Masisipat sa: <http://www.docstoc.com/docs/171240999/K%20to%2012%20Labor%20Impact.ppt>

²⁴ Masisipat sa: <http://www.docstoc.com/docs/171297212/Liham%20sa%20CHED2.pdf>

²⁵ Masisipat sa: <http://www.docstoc.com/docs/171297202/Liham-sa-CHED-1pdf>

²⁶ Masisipat sa: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1502807239931384&set=a.1502799486598826.1073741829.1502372256641549&type=1&theater>

²⁷ Masisipat sa: www.facebook.com/sulongwikangfilipino

²⁸ Masisipat sa: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10201980418813959&set=pcb.10201980424494101&type=1>

²⁹ Masisipat sa: <https://www.facebook.com/kagawaran/photos/a.237938972914503.55494.225265254181875/726076254100770/?type=1&theater>

³⁰ Masisipat sa: https://www.facebook.com/actphils/media_set?set=a.721754267886405.1073741928.100001555147314&type=1

³¹ Masisipat sa www.facebook.com/TANGGOLWIKA

³² Maaaring sipatin ang mga sumusunod para sa mas komprehensibong kritik sa K to 12: <http://www.docstoc.com/docs/171240244/Kritik%20sa%20Patakarang%20Pangwika%20sa%20Ilalim%20ng%20K%20to%2012.pdf>; <http://www.docstoc.com/docs/171241208/7156-7280-1-PB.pdf>; at <http://www.scribd.com/doc/100173820/Alliance-of-Concerned-Teachers-ACT-Critique-of-and-Call-to-Action-on-PNoy-s-K-to-12>